

روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران

قوه قضائیه

مرجع تصویب: قوه قضائیه

شماره ویژه نامه: ۱۱۸۷

سه‌شنبه، ۲۲ مرداد ۱۳۹۸

سال هفتاد و پنج شماره ۲۱۶۷۴

دستورالعمل تشکیل مجتمع تخصصی ویژه رسیدگی به جرائم اقتصادی تهران

شماره ۱۰۰/۵۸۱۴۳/۹۰۰۰

۱۹/۵/۱۳۹۸

جناب آقای اکبرپور

رئیس محترم هیأت مدیره و مدیرعامل روزنامه رسمی کشور

تصویر دستورالعمل شماره ۱۰۰/۵۷۳۱۰/۹۰۰۰ مورخ ۱۹/۵/۱۳۹۸ ریاست محترم قوه قضائیه در خصوص «تشکیل مجتمع ویژه رسیدگی به جرائم اقتصادی تهران» جهت درج در روزنامه رسمی به پیوست ایفاد می‌گردد.

مدیرکل دبیرخانه قوه قضائیه - دکتر محسن محدث

شماره ۱۰۰/۵۷۳۱۰/۹۰۰۰

۱۹/۵/۱۳۹۸

دستورالعمل تشکیل مجتمع تخصصی ویژه رسیدگی به جرائم اقتصادی تهران

مقدمه:

به منظور انجام بهینه وظائف قوه قضائیه در مسائل اقتصادی جامعه، پیشگیری از وقوع مفاسد و جرائم اقتصادی، حمایت از سرمایه‌گذاری سالم، تدوین سیاست کیفری مناسب و بازدارنده، تهیه پیوسته‌های اطلاع‌رسانی متناسب، مبارزه و مقابله قاطع با مجاری فساد، تسریع در تعقیب، تحقیق، رسیدگی، صدور حکم و اجرای احکام و در اجرای قانون مجازات اسلامی و مقررات آیین دادرسی کیفری، به ویژه ماده ۵۶۶ و تبصره آن، «دستورالعمل تشکیل مجتمع تخصصی ویژه رسیدگی به جرائم اقتصادی تهران»، به شرح مواد آتی است.

ماده ۱- اصطلاحات بکار رفته در این دستورالعمل در معانی مشروح زیر می‌باشد:

الف) مجتمع: مجتمع تخصصی ویژه رسیدگی به جرائم اقتصادی تهران؛

ب) آیین‌نامه: آیین‌نامه اجرایی نحوه رسیدگی به جرایم اخلاک‌گران در نظام اقتصادی کشور، مصوب ۲۳/۸/۹۷ رییس قوه قضائیه؛

پ) شورا: شورای مشورتی و نظارتی مجتمع

ماده ۲- اهداف و مأموریت‌های مجتمع عبارتند از:

الف) پیشگیری از بروز جرائم و مفاسد اقتصادی؛

ب) همکاری با نهادهای ذیربط جهت اصلاح ساختارهای فسادزا و تحقق شفافیت در فعالیت‌های اقتصادی؛

پ) ایجاد تمرکز و ساختار متناسب در دادگستری در جهت مبارزه با مفاسد و جرائم اقتصادی؛

ت) اتخاذ سیاست کیفری متناسب و برخورداری از سرعت، دقت و بازدارندگی در رسیدگی به جرائم اقتصادی؛

ث) ارتقاء کارآمدی و تقویت ارتباط و تعامل فی‌مابین مرجع قضایی و ضابطان در رسیدگی به پرونده‌های مربوط؛

ج) ایجاد زمینه برای اطلاع‌رسانی مناسب در جهت افکار عمومی.

ماده ۳- ارکان مجتمع عبارتند از:

۱- شورا؛

۲- رئیس مجتمع؛

۲- دادگاههای ویژه شامل دادگاههای کیفری ۲، کیفری یک، انقلاب (شعب موضوع آیین نامه) تجدیدنظر استان تهران؛

۴- دادسرا، شامل معاون دادستان، شعب دادرسی، بازپرسی، اظهارنظر و اجرای احکام.

ماده ۴- اعضای شورا عبارتند از:

۱- معاون اول قوه قضائیه، رییس شورا؛

۲- رییس کل دادگستری استان تهران، نائب رییس شورا؛

۳- سخنگوی قوه قضائیه؛

۴- دادستان عمومی و انقلاب تهران؛

۵- رییس مرکز حفاظت و اطلاعات قوه قضائیه؛

۶- رییس سازمان بازرسی کل کشور؛

۷- رییس کل دادگاههای عمومی و انقلاب تهران؛

۸- رییس مجتمع (دبیر شورا)؛

۹- رییس مرکز رسانه قوه قضائیه.

تبصره - با تشخیص و دعوت رییس یا نائب رییس شورا از نمایندگان ضابطان (نیروی انتظامی جمهوری اسلامی، وزارت اطلاعات جمهوری اسلامی و سازمان اطلاعات سپاه) به عنوان مدعو جهت شرکت در جلسه دعوت بعمل می آید.

ماده ۵- وظائف شورا:

الف) تدوین سیاستهای پیشگیرانه و کیفری مناسب در حوزه مفاسد و جرائم اقتصادی؛

ب) پیگیری اصلاح ساختارهای فسادزا و غیرشفاف در حوزههای مختلف اقتصادی؛

پ) هماهنگی و پیگیری در جهت انتخاب ضابطان کارآمد متخصص و آموزش دیده متناسب با مأموریتهای مجتمع؛

ت) ارائه مشاوره های قضایی به قضات مجتمع، به ویژه در پرونده های کلان و ملی؛

ث) نظارت بر روند آموزش و دانش افزایی و تامین نیازمندیها و حفظ منزلت و کرامت قضات و مراجعین؛

ج) پایش و ارزیابی عملکرد مجتمع در سطوح مختلف و ارائه گزارشهای نوبه ای آن به رییس قوه قضائیه به صورت فصلی؛

چ) شناسایی خला های قانونی در حوزه جرایم اقتصادی و مأموریت های مجتمع و اقدام برای رفع آن از طریق معاونت حقوقی قوه قضائیه.

ماده ۶- ریاست مجتمع به عهده یکی از معاونین رییس کل دادگستری استان تهران خواهد بود که با پیشنهاد رییس کل و ابلاغ ویژه رییس قوه قضائیه به این سمت منصوب می گردد.

ماده ۷- رییس مجتمع حداقل دارای دو معاون تحت عنوان معاون اجرایی و معاون قضایی خواهد بود که به پیشنهاد رییس کل استان و با ابلاغ ویژه رییس قوه قضائیه منصوب می گردند.

تبصره - معاون قضایی مجتمع یکی از معاونین قضایی رییس کل دادگاههای عمومی و انقلاب تهران خواهد بود.

ماده ۸- ارجاع پرونده به شعب تجدیدنظر و کیفری یک توسط رییس مجتمع و به شعب کیفری ۲ و انقلاب توسط معاون قضایی انجام می پذیرد.

تبصره - ارجاع پرونده ها به شعب موضوع استجازه برابر آیین نامه خواهد بود.

ماده ۹- معاون دادستان و سرپرست دادسرای ویژه رسیدگی به جرائم اقتصادی با پیشنهاد دادستان عمومی و انقلاب تهران و تأیید رییس مجتمع و رییس کل دادگستری و تصویب و ابلاغ رییس قوه قضائیه منصوب خواهد شد.

تبصره - سرپرست دادسرای ویژه رسیدگی به جرائم اقتصادی دارای دو معاون در امور قضایی و اجرای احکام خواهد بود که همانند معاون دادستان انتخاب و منصوب می گردند.

ماده ۱۰- کلیه قضات دادسرا و دادگاههای مجتمع برابر ضوابط آیین نامه تعیین گروه های شغلی قضات با تصویب کمیسیون نقل و انتقالات و ابلاغ رییس قوه قضائیه منصوب و از مزایای یک گروه شغلی بالاتر، موضوع تبصره ۵ ماده ۸ آیین نامه مربوط برخوردار می شوند.

ماده ۱۱- صلاحیت و حوزه تخصصی مجتمع با رعایت صلاحیت های ذاتی و محلی در موضوعات کیفری، مشتمل بر امور زیر می باشد.

الف) رشاء و ارتشاء؛

ب) اختلاس؛

پ) اعمال نفوذ برخلاف حق و مقررات قانونی در صورت تحصیل مال توسط مجرم یا دیگری؛

ت) مداخله وزرا، نمایندگان مجلس و کارمندان در معاملات دولتی و کشوری؛

ث) تیبانی در معاملات دولتی؛

ج) اخذ پورسانت در معاملات خارجی؛

چ) تعذیات مأموران دولتی نسبت به دولت؛

ح) جرائم گمرکی؛

خ) جرائم مالیاتی؛

د) پولشویی؛

ذ) اخلال در نظام اقتصادی؛

ر) تصرف غیرقانونی در اموال عمومی یا دولتی و یا تضییع آن؛

ز) تحصیل مال از طریق نامشروع؛

ژ - جرائم موضوع فصل ششم قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران.

تبصره ۱- در جرائم مذکور به پرونده هایی در مجتمع رسیدگی می شود که میزان مال موضوع جرائم ارتكابی یا عوائد حاصل از آن ۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال یا بیش از آن باشد.

تبصره ۲- چنانچه مرتكب از اشخاص مذکور در ماده (۳۰۷) قانون آیین دادرسی کیفری (مصوب ۱۳۹۲/۱۲/۴) و یا از مشاوران وزراء، بالاترین مقام سازمانها، شرکتها و مؤسسه های دولتی و نهادهای و مؤسسه های عمومی غیردولتی، مدیران کل، مدیران مؤسسه ها، سازمانها، ادارات دولتی و نهادهای و مؤسسه های عمومی غیردولتی، رؤسای دانشگاهها و مراکز آموزش عالی، شهرداران مرکز استان یا سرپرستان هر یک از سمتهای مذکور باشد بدون رعایت نصاب مقرر، به اتهامات آنان در دادسرا و دادگاههای مجتمع رسیدگی می شود.

تبصره ۳- پرونده های جرائم اقتصادی کمتر از نصاب مذکور در این ماده با توجه به حساسیت و اهمیت موضوع و با پیشنهاد دادستان تهران و تایید رئیس مجتمع، در این مجتمع رسیدگی می شود.

تبصره ۴- در موارد تعدد ارتكاب جرائم موضوع این ماده و یا ارتكاب آن بصورت سازمان یافته، جمع ارزش اموال موضوع جرایم ارتكابی و عواید حاصل از آنها ملاک رسیدگی در مجتمع است.

تبصره ۵- بازنگری در نوع جرائم و نصاب آن در مجتمع با پیشنهاد شورا و تصویب رییس قوه قضاییه صورت می گیرد.

ماده ۱۲- کلیه پرونده های واصله به مجتمع قبل از ثبت توسط سرپرست دادسرا یا یکی از معاونین وی بررسی و چنانچه مشمول حوزه تخصصی مجتمع نباشد ظرف حداکثر ۲۴ ساعت به سایر نواحی دادسرای تهران ارسال می گردد.

تبصره - در موارد خاص برابر نظر دادستان عمومی و انقلاب تهران اقدام خواهد شد.

ماده ۱۳- ارجاع پرونده های اخلال در نظام اقتصادی کشور (موضوع آیین نامه) که در دادسراهای سایر استانها رسیدگی شده به شعب ویژه دادگاه در تهران تابع آیین نامه خواهد بود.

ماده ۱۴- تعقیب و رسیدگی نسبت به برخی از پرونده های مهم و کلان اقتصادی که در خارج از حوزه قضایی تهران رخ داده است در صورت صلاحدید رییس قوه قضاییه و از طریق احاله برابر ماده ۴۲۰ قانون آیین دادرسی کیفری به مجتمع ارجاع خواهد شد.

ماده ۱۵- با تصویب و اجرای این دستورالعمل دادسراهای ویژه اموراتقصادی، پولی و بانکی، شعب بازپرسی عهده دار رسیدگی به پرونده های موضوع آیین نامه و نیز شعبی از دادسرای کارکنان دولت که عهده دار رسیدگی به جرائم اقتصادی کارکنان دولت می باشند، تحت عنوان دادسرای ویژه رسیدگی به جرائم اقتصادی به مجتمع منتقل خواهند شد.

ماده ۱۶- نمایندگان کلیه نهادهای کاشف جرائم اقتصادی و نیز ضابطان دادگستری اعم از سازمان بازرسی کل کشور، وزارت اطلاعات، سازمان اطلاعات سپاه، نیروی انتظامی، همچنین سازمان ثبت اسناد و املاک، به منظور هماهنگی هر چه بیشتر و تسریع در فرایندهای قضایی باید در مجتمع مستقر گردند.

ماده ۱۷- رییس مجتمع و معاون دادستان می توانند با هماهنگی مراجع ذیصلاح نسبت به کارگیری کارشناسان و مشاوران متخصص به صورت مأموریت (تمام وقت یا پاره وقت) از میان شاغلان در قوه قضاییه یا سایر ادارات و سازمانهای دولتی اقدام نمایند.

ماده ۱۸- برای انجام کارشناسی های مورد نیاز با هماهنگی کانون کارشناسان رسمی دادگستری و مرکز وکلاء، کارشناسان و مشاوران خانواده قوه قضاییه، تیمهای کارشناسی متخصص و مورد وثوق انتخاب خواهد شد.

ماده ۱۹- رییس مجتمع موظف است تمهیدات لازم برای دریافت گزارش های مردمی و سازمان های مردم نهاد و تشویق و حمایت از گزارشگران فساد را در خصوص جرایم مذکور در این دستورالعمل فراهم نماید. در صورتی که هویت گزارش دهندگان مشخص نباشد، سرپرست دادسرا موظف است قبل از شروع به رسیدگی، صحت و سقم موضوع گزارش را بررسی نماید.

تبصره - سازوکار حمایت و تشویق گزارشگران مردمی فساد حداکثر ظرف ۲ ماه از تاریخ ابلاغ این دستورالعمل در چارچوب قوانین موجود و اختیارات قوه قضاییه توسط شورا تهیه و به تصویب رییس قوه قضاییه خواهد رسید.

ماده ۲۰- رییس مجتمع مکلف است ضمن اهتمام ویژه به رعایت مفاد «دستورالعمل حفظ کرامت و ارزشهای انسانی در قوه قضاییه، مصوب ۱۳۹۸/۴/۲۲ رییس قوه قضاییه» در این مجتمع، سازوکار لازم برای گزارشگیری تخلفات از مردم و مراجعین و اخذ نظرات آنها را در خصوص عملکرد قضات و پرسنل مجتمع به منظور ارزیابی و اعمال تشویق و تنبیه ایجاد نماید.

ماده ۲۱- رییس مجتمع مکلف است در راستای حفظ و ارتقاء دانش و توان تخصصی قضات مجتمع در راستای رسیدگی تخصصی به پرونده ها، برنامه ریزی و اقدامات لازم را بعمل آورد.

ماده ۲۲- مرکز آمار و فناوری اطلاعات قوه قضائیه موظف است نسبت به تهیه کلیه زیرساخت‌ها و سامانه‌های الکترونیکی مورد نیاز مجتمع، اقدامات لازم را در اسرع وقت بعمل آورد.

ماده ۲۳- مرکز رسانه قوه قضائیه موظف است برای اطلاع‌رسانی و مدیریت افکار عمومی در پرونده‌های مهم مجتمع پیوست رسانه‌ای تهیه و حسب درخواست رییس مجتمع نسبت به ضبط و تصویر برداری رسیدگی‌های قضایی اقدام نماید.

تبصره - دعوت از سایر مراکز خبری جهت حضور و پوشش خبری دادگاه‌های مجتمع بعده مرکز رسانه می‌باشد.

ماده ۲۴- هر گونه اطلاع‌رسانی خبری در مورد پرونده‌های مجتمع با هماهنگی سخنگوی قوه قضائیه و ترجیحاً توسط شخص سخنگو انجام می‌پذیرد.

ماده ۲۵- در اجرای تبصره ماده ۲۶ قانون مجازات اسلامی، دادنامه‌های قطعی مشتمل بر محکومیت در پایگاه اطلاع‌رسانی مجتمع بارگذاری و در اختیار رسانه ملی و روزنامه‌های کثیرالانتشار قرار می‌گیرد.

ماده ۲۶- با توجه به پیشنهاد رییس کل دادگستری استان تهران، مجتمع تخصصی ویژه رسیدگی به جرائم اقتصادی در ضلع شمالی دادگستری کل استان تهران (محل سابق دادگاه‌های تجدیدنظر استان) مستقر می‌گردد. تغییر محل آن با رییس قوه قضائیه است.

ماده ۲۷- رییس کل دادگستری استان و دادستان عمومی و انقلاب تهران باید ظرف حداکثر ده روز نسبت به استقرار و راه اندازی شعب مجتمع اقدام نمایند.

ماده ۲۸- مرکز آمار و فناوری اطلاعات قوه قضائیه و سایر نهادهای ذیربط امکان دسترسی لازم برای شناسایی اموال متهمان و ابلاغ قرار توقیف اموال، ممنوع‌المعامله شدن و ممنوع‌الخروجی متهمان و استعلام از بانک‌های اطلاعاتی موجود توسط نمایندگان ضابطان و سازمانهای تابعه قوه قضائیه در مجتمع را فراهم می‌نمایند.

ماده ۲۹- این دستورالعمل مشتمل بر ۲۹ ماده و ۱۲ تبصره در تاریخ ۱۳/۵/۱۳۹۸ به تصویب رییس قوه قضائیه رسید.

رئیس قوه قضائیه - سیدابراهیم رئیسی